

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมีย

จिरกานต์ พันธุ์สุทธิดำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2560

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมีย

FACTORS RELATED TO BODY IMAGE OF ADOLESCENTS WITH THALASSEMIA

จिरกานต์ พันธุ์ฤทธิ์คำ 5636859 NSPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วนิดา เสนะสุทธิพันธุ์, Ph.D. (NURSING),
พรพรรณรัตน์ แสงเพิ่ม, ปร.ค. (การพยาบาล)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เพศ การรับรู้ปฏิกิริยาของบุคคล และการสนับสนุนทางสังคมกับภาพลักษณ์ของวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมีย ที่มีอายุระหว่าง 13 – 18 ปี จำนวน 126 คน ที่มารับบริการคลินิกโรคเลือด โรงพยาบาลระดับตติยภูมิของรัฐ จำนวน 3 แห่ง การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบสะดวก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามการรับรู้ปฏิกิริยาของบุคคล แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามภาพลักษณ์ของวัยรุ่นโรคธาลัสซีเมีย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติสัมพันธ์ สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นโรคธาลัสซีเมียมีการรับรู้ภาพลักษณ์ในระดับไม่ดี และพบว่าอายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับภาพลักษณ์ ($r = -.20, p < .05$) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาพลักษณ์ ได้แก่ การรับรู้ปฏิกิริยาของบุคคล ($r = .48, p < .01$) และการสนับสนุนทางสังคม ($r = .22, p < .05$) ส่วนเพศพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ ($\chi^2 = .74, p = .39$)

ดังนั้น บุคลากรทีมสุขภาพโดยเฉพาะพยาบาลวิชาชีพควรวางแผนร่วมกับผู้ดูแลสมาชิกในครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการรับรู้ปฏิกิริยาของบุคคลและการสนับสนุนทางสังคมในด้านต่างๆ แก่วัยรุ่นโรคธาลัสซีเมียอย่างครอบคลุมและเพียงพอ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้วัยรุ่นเหล่านี้มีการรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเองที่ดีขึ้น

คำสำคัญ: การรับรู้ปฏิกิริยาของบุคคล / การสนับสนุนทางสังคม / ภาพลักษณ์ / วัยรุ่น / โรคธาลัสซีเมีย

FACTORS RELATED TO BODY IMAGE OF ADOLESCENTS WITH THALASSEMIA

JIRAKAN PUNRIDDUM 5636859 NSPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: WANIDA SANASUTTIPUN, Ph.D. (NURSING),
PARNNARAT SANGPERM, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

The purpose of this correlational study was to examine the relationships between related factors: age, gender, perceived reactions from others, social support, and body image of adolescents with thalassemia. The study sample included 126 patients, aged between 13 – 18 years, who attended Pediatric Hematology Clinics in three tertiary care public hospitals. The subjects were recruited by convenience sampling. Data were collected using questionnaires: a demographic data form, perceived reactions from others questionnaire, social support questionnaire, and body image of adolescents with thalassemia questionnaire. Data were analyzed by descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient and Chi - square.

The study results indicated that adolescents with thalassemia perceived their body image at a bad level. Patient's age was negatively correlated with body image ($r = -.20, p < .05$). Two factors were positively correlated with body image, i.e., perceived reactions from others ($r = .48, p < .01$) and social support ($r = .22, p < .05$). However, gender was not correlated with body image in adolescents with thalassemia ($\chi^2 = .74, p = .39$).

Therefore, healthcare providers, especially professional nurses should collaborate with caregivers, family members and other related persons in order to promote their understanding of adolescents with thalassemia and provide sufficient social support to these adolescents in all aspects. These would assist adolescents with thalassemia to perceive better body image.

KEY WORDS: PERCEIVED REACTIONS FROM OTHERS / SOCIAL SUPPORT /
BODY IMAGE / ADOLESCENTS / THALASSEMIA

156 pages